

Через постійний розвиток та вдосконалення міжнародного права, можна зробити наступну періодизацію згідно із існуючими підходами: Стародавнє міжнародне право, міжнародне право в епоху середньовіччя, Класичне міжнародне право та Сучасне міжнародне право.

Список використаних джерел

1. Рагозин Н. П. Марксова категоризация понятий «культура» и «цивилизация» *Наука. Искусство. Культура*. 2016. Выпуск 3(11). С. 62–75.
2. Tetiana Danylova, Valeriya Yudina A. Toynbee and his Universalist Study of History. Kyiv, 2018. P. 3.
3. Мартенс Ф. Ф. Современное международное право цивилизованных народов : [монография]: в 2 т. / Ф.Ф. Мартенс. изд. 3, доп. и испр. СПб. : Тип. М-ва пут. сообщ., 1895. Т. 1. 1985. 430 с.
4. Лукашук И. И. Нормы международного права в международной нормативной системе. М. : Спарк, 1997. 372 с.

Науковий керівник: асистент кафедри Владишевська В. В.

ГАЙСЕНОК АНАСТАСІЯ ІГОРІВНА

Київський національний торговельно-економічний університет

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

Процес транснаціоналізації є ключовим моментом розвитку сучасної світової економічної системи. У зв'язку з тим, що національна економіка України розвивається, набуває широкого значення таке поняття як «транснаціональні корпорації», а отже з'явилась і гостра необхідність у правовому регулюванні.

За офіційним визначенням Конференції ООН з торгівлі та розвитку, транснаціональні корпорації – це міжнародні підприємства, що об'єднують юридичних осіб будь-яких організаційно-правових форм і видів діяльності в двох чи більше країнах і проводять єдину економічну політику та загальну стратегію завдяки одному або декільком центрам прийняття рішень [1].

Так як здійснюється розширення національних кордонів та збільшуються потужності впливу на економіку як світову, так і національну завдяки діяльності транснаціональних

корпорацій, серед дослідників виникають дискусії з приводу цього, особливо постає проблема в регламентації правового аспекту даного питання.

Відповідно до пункту 1 Закону України про ратифікацію Конвенції про транснаціональні корпорації, транснаціональні корпорації на території України та за її межами у разі, коли їх створення може призвести до монополізації товарних ринків в Україні, впливає чи може вплинути на економічну конкуренцію на її території, створюються за згодою Антимонопольного комітету України у порядку, передбаченому законодавством України про захист економічної конкуренції [2].

У Конвенції про транснаціональні корпорації, термін «транснаціональна корпорація» охоплює різні транснаціональні структури, у тому числі фінансово-промислові групи, компанії, концерни, холдинги, спільні підприємства, акціонерні товариства з іноземною участю тощо. Корпорації мають право здійснювати на території Сторін будь-які види діяльності, не заборонені законодавством.

Певне значення надавалося Хартії міжнародної торговельної організації, що була підписана в Баварії 1948 р. Вона, як багатостороння угода була спрямована на захист закордонних інвестицій корпорацій, а також на здійснення контролю за діяльністю ТНК з боку урядів приймаючих країн [3, с. 221].

Дослідженню проблематики, що стосується впливу ТНК на національну економіку присвятили свої праці ряд вчених, серед яких можна виділити М. Портера, А. Ругмана, С. Сиденко, А. Філіпенко тощо.

Дана тема є надзвичайно актуальною на сьогодні, так як Україна вважається країною зі слабкою економікою і виникають проблеми взаємодії з транснаціональними корпораціями.

Серед об'єктивних проблем, які перешкоджають розширенню діяльності ТНК в Україні, можна назвати такі [4]:

- нерозвинутість ринкової інфраструктури;
- нестабільність фінансово-кредитної системи, курсу національної валюти;
- обмежена зовнішня орієнтація бізнесу з невеликими розмірами бізнесгруп;
- наздоганяючий характер науково-технологічної діяльності, інноваційної складової господарювання;
- криза високотехнологічних галузей економіки тощо.

ТНК є складною системою, яка постійно взаємодіє із зовнішнім середовищем як на національному рівні, так і на світовому. Дані структури здійснюють певний вплив на країни базування. Це можна пояснити тим, що переносючи частину робочих місць, при цьому створюючи закордонні філії, ТНК позбавляють можливості зайняти дані робочі місця у країні базування.

У такий спосіб країни мають можливість не сплачувати податки на прибуток, які б сплачували у своїй країні [5].

Значним моментом є те, що діяльність даної організаційно-правової форми, що являє собою транснаціональну корпорацію, не має достатнього правового врегулювання і закріплення в національній нормативно-правовій базі України.

Підсумовуючи все вищесказане, можна сказати, що задля подолання негативних наслідків діяльності транснаціональних корпорацій, українському уряду необхідно вдосконалити регулювання питань діяльності ТНК, в тому числі прийняти більш ширший закон, який би регулював всі питання, пов'язані з їх діяльністю, здійснити модернізацію вітчизняних підприємств, підвищивши їх конкурентоспроможність, підтримувати національного товаровиробника, зменшуючи залежність від діяльності іноземних ТНК, створити сприятливий інвестиційний і бізнес-клімат для компаній як вітчизняного, так і зарубіжного походження.

Список використаних джерел

1. World Investment Report 2009 : United Nations Conference on Trade and Development. New York and Geneva, 2009. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/wir2009_en.pdf
2. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про транснаціональні корпорації»: Закон від 06.01.2004, 1294-IV // Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/921-14#Text>
3. Опришко В. Міжнародне економічне право : підручник / В. Опришко, А. Коста, К. Квінтано та ін. ; за наук. ред. В. Опришка. К. : КНЕУ, 2006. 496 с.
4. Македон В. В. Формат взаємодії транснаціональних корпорацій та реального сектора національної економіки України. *Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму*. 2012. № 1(5). Т. 1. С. 250-258. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmef_2012_1%281%29_27
5. Ночвіна І. О. Особливості діяльності транснаціональних корпорацій в Україні та їх вплив на національну економіку. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Економіка»*. 2014. № 14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znphnpu_eko_2014_14_23

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри Тищенко Ю. В.